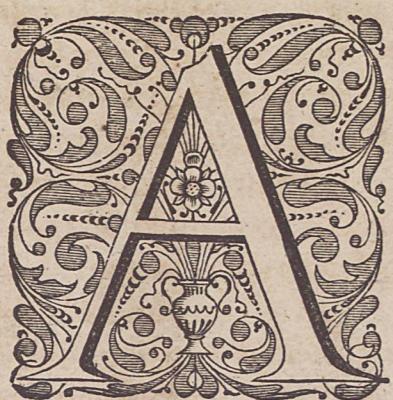

D V C A T V S
W I R T E M B E R G I C V S.

*Nominis
origo.*

Termini.

Neccarus.

D quartum Imperii Germanici Circulum, qui Sueviæ vocatur, pertinet Ducatus Wirtembergicus. Nomen habet à Wirtenberga veteri specula, quæ nunc in umbilico fere Ducatus sita est, non procul à Stutgardia, montuoso tamen & editiore loco, licet neque munimine, neque structura hosti formidabilis sit. Pro majorum enim & veteris avi consuetudine, quibus ferrea magis, quam terrea placuere mœnia, loci potius amœnitate spectabilis, antiquitate solum commendatur. Hanc speculam Wirtembergici Comites multis retro seculis incoluerunt. Inde nomen, genus, insignia adepti. Sunt qui Wirtembergicos Principes è Tuscis aut Rhætis ortos autument. Sunt qui è Gallis oriundos affirment. Ab exteris profectos esse indubium est, verum, an à Gallia, an Italia prodierint, dubium. Tota regio ad Nicri potissimum ripam sita latissime patet. Ad Solis ortum Suevos, Vindelicos, & Noricos attingit: ad Occasum Comitis Palatini ad Rhenum, & Marchionis à Baden limites, inde Nigræ silvæ juga complectitur: ad Meridiem montes Arbonæ pariter ac Suevicæ Alpes prominent. Hoc enim nomine incolæ vocant montes ejus regionis editiores. Ad Septentriōnem Francos habet vicinos, & non ita procul Othonis silvam. Initium sumit regio à Nicri fontibus, qui sublimiter Arbonæ jugis leni fonticolo, in Wirtembergensi Ducatu proxime ad pagum Schuvenningen, oppido Villingæ vicinum, ebullet, à fonte Danubii non amplius quingentis passibus. Ab ipso statim ortu Rotvillensem percurrit agrum, lœva Hercyniæ caput, dextra Suevicæ Alpes linquens, Ducatum hunc flexuoso meatu perlabitur, interacentibus sparsim nonnullis nobilium castris & Imperii Romanii oppidis. Ab origine sua, itinere quinque dierum plus minus, crebris hinc inde fluviolis accrescens, ac jam navigabilis, apud Heidelbergam in Rhenum defertur. Ejus tractum omnem his versibus descriptit Felix Fidlerus, Borussus:

*Neccarus exoritur celebri conterminus Istro,
Imminet Abnobius qua nigra silva juga.
Dux ubi jura tenet Wirtembergensis, in oram
Labitur & medii perfult arva soli.
Teque novenarum sedes Tubainga sororum
Alluvie muros prætereunte rigat.
Germania.*

*Et petit Elsingam, senos ubi virgo per annos
Grande puellari ventre fovelat onus,
Innatumque suo deferrit corpore monstrum
Fecerat indigenis hospitibusque fidem:
Donec inauditæ commenta latentia fraudis
Turpiter amoto sunt patefacta dolo.
Electitur hinc gelida factus vicinior Arcto,
Sertaque pampinea fronde revincta gerit.
Credibile est ejus, quia nomine gaudet eodem,
Mijceri Superis à Ganymede merum.
At simul Eningum, Cocharam, Iaxatumque recepit,
In Rheni virides precipitatur aquas.*

Vniversa regio glebae natura, cultu & fructu non ubique sibi similis. Ea namque pars qua Neccarus oritur, & quæ confinis Hercyniæ, tum quæ Suevicis, inter Danubium & Nicrum sitis Alpibus est contermina, subaspera quidem, vitiibus inimica, at pecorum cultui satis idonea est. Ager in Alpe lapidosus, at frugis feracissimus; item per Nigræ Silvæ cacumina rubro colore tellus arenosa, frumento tamen sic satis abundans. Ad Hercyniæ saltus ha præfecturæ Ducatui subditæ memorantur: Hornberga, Schultachium, Domstadium, Nagultum, Wildberga, Kalva, Thermæ feræ, Neuenstadium: per Alpes aut illis vicina præfecturæ, Balinga, Vrachium, Blaubeira, Heidenheim, Geppinga, Tuthinga juxta ripam Danubii. Quæ velut quodam intervallo separantur: at ubique Wirtembergicæ ditioni confines in orbem, quasi gyro latè circumducto, sese recipiunt ad Nicro vicina loca. Vbi vero Neccarus in campestria diffunditur, ibi non aëre solum, sed agricultura quoque terra mitior. Nusquam non amnes viideas piscosos, fonticulos salubres, lacus amœnos, gratas convales, undique luxuriantes Bacchi colles, herbida prata, fertiles agros, silvarum nemorumque viridaria, quibus inest plurima fagus, numerosa quercus, feræ in silvis plurimæ, pascua florigera, pecoris omnigeni vis undique magna, copiosus passim vini, frumenti, pomorumque proventus. Aër æstate hiemeque temperatior.

Expandunt se ad flexuofissimi Nicri ripam *Vrbes.*
urbes celebres: quædam majores, aliæ minores, sed ædificiis cultuque spectabiles. In superiore Nicri regione Hernberga, Tubinga, Nürtinga, Kurcha: deinde Stutgardia, quæ velut medio telluris condita metropolis audit, & regia Principum Wirtembergicorum. In inferiore Nicri regione florent hodie Waiblingia, Sehorndorphum, Vinidavum, Bacnaugia, Brackenugia, Binnica, Bessica, Bietica, Winsbergia, Mœgimilium, Laupha, Grieninga, Vasinga,

M m m hinga,